

MOTIVERING VAN DE RAAD

I. INLEIDING

In oktober 2005 heeft de Commissie haar voorstel ⁽¹⁾ voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het beleid ten aanzien van het mariene milieu (Richtlijn mariene strategie) aangenomen. Dit voorstel is op 21 november 2005 aan de Raad voorgelegd.

Het Europees Parlement heeft op 13 november 2006 advies in eerste lezing uitgebracht.

Het Comité van de Regio's heeft op 26 april 2006 advies uitgebracht ⁽²⁾.

Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft zijn advies uitgebracht op 20 april 2006 ⁽³⁾.

De Raad heeft op 23 juli 2007 zijn gemeenschappelijk standpunt vastgesteld.

II. DOEL

Hoofddoel van de voorgestelde richtlijn, die moet worden gezien als de milieupijler van het toekomstige mariene beleid van de EU, is het opzetten van een kader voor de bescherming en het behoud van het mariene milieu, het voorkómen van de achteruitgang ervan en, waar mogelijk, het herstel van dat milieu in gebieden waar het reeds is aangetast.

Dit zou moeten gebeuren middels ontwikkeling en uitvoering, door de lidstaten, van mariene strategieën voor het bereiken of handhaven van een goede milieutoestand in het mariene milieu, en wel voor 2021.

Mariene strategieën houden in dat er een ecosysteemgerichte benadering wordt toegepast op het beheer van menselijke activiteiten en dat tegelijkertijd het duurzaam gebruik van mariene goederen en diensten mogelijk wordt.

Voorts zal de richtlijn bijdragen aan de samenhang tussen de diverse beleidssectoren, overeenkomsten en wetgevingsmaatregelen die van invloed zijn op het mariene milieu, en zal gericht zijn op de integratie van milieu-overwegingen in genoemde elementen.

Samenwerking op regionaal niveau is onmisbaar voor de geslaagde uitvoering van de richtlijn. De richtlijn draagt er op haar beurt toe bij het optreden op internationaal niveau te stimuleren, met name in verband met de verdragen betreffende de regionale zeeën tot bescherming van het mariene milieu, doordat zij een duidelijk, juridisch afdwingbaar kader schept waarbinnen de lidstaten zullen handelen.

III. ANALYSE VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT

Algemeen

In het gemeenschappelijk standpunt is een aantal van de amendementen van het Europees Parlement in eerste lezing naar de letter, naar de geest of ten dele overgenomen. Deze verbeteren of verduidelijken de tekst van de voorgestelde richtlijn. Andere amendementen zijn echter niet in het gemeenschappelijk standpunt verwerkt, omdat de Raad ze overbodig of onaanvaardbaar vindt, of, in een aantal gevallen, omdat de bepalingen van het oorspronkelijke Commissievoorstel inmiddels zijn geschrapt of grondig zijn herschreven.

De Raad wilde met name het toepassingsgebied en de doelstellingen van de voorgestelde richtlijn verduidelijken door definities van kernbegrippen en concepten toe te voegen (artikel 3), alsmede een bijlage (bijlage I) met algemene kwalitatieve descriptoren als richtsnoer voor het omschrijven van goede milieutoestand, waarbij niet mag worden vergeten dat het gaat om een voorstel voor een kaderrichtlijn die de uitvoering niet moet bemoeilijken met teveel technische details.

Verder heeft de Raad een aantal bepalingen toegevoegd of gewijzigd om de verplichtingen van de lidstaten bij de uitvoering nader aan te geven. Met name zijn de verplichtingen van de lidstaten die geen mariene wateren hebben zodanig verduidelijkt dat alle lidstaten van de EU zullen samenwerken voor het bereiken van een goede milieutoestand in het mariene milieu (artikelen 6 en 24).

⁽¹⁾ Doc. 13759/05 — COM(2005) 505 def.

⁽²⁾ PB C 206 van 29.8.2006, blz. 5.

⁽³⁾ PB C 185 van 8.8.2006, blz. 20.

In het gemeenschappelijk standpunt worden ook situaties voorzien waarin milieustreefdoelen van de lidstaten wellicht niet, of niet binnen de beoogde termijn worden gehaald (artikel 14). In zulke gevallen moeten de lidstaten de Commissie de nodige uitleg geven en bovendien ad-hocmaatregelen nemen om de schade te beperken. Anderzijds voorziet de door de Raad goedgekeurde tekst in situaties waarin dringender of krachtiger optreden vereist is (zie artikel 5, lid 3, over proefprojecten en artikel 13, lid 4, over beschermde mariene gebieden).

Specifiek

(1) *Goede milieutoestand*

De Raad heeft, net als het Europees Parlement, geoordeeld dat een goede milieutoestand centraal staat in deze voorgestelde richtlijn. Beide instellingen hebben het aanvankelijke voorstel dus aangevuld met een definitie en een reeks kwalitatieve descriptoren als richtsnoeren voor het omschrijven van goede milieutoestand in iedere mariene regio of subregio.

Hoewel veel van de elementen in de elf door het Europees Parlement aangenomen amendementen met betrekking tot goede milieutoestand in het gemeenschappelijk standpunt aan bod komen, moet worden benadrukt dat beide instellingen voor nogal uiteenlopende benaderingen hebben gekozen. Het concept van de Raad stoelt vooral op toestand (met andere woorden: welke eigenschappen moeten aanwezig zijn om de mariene milieutoestand als goed te kunnen beschouwen; zie bijlage I), maar erkent dat sommige menselijke activiteiten (die te maken hebben met landbouw, visserij of scheepvaart) uiteraard meer druk uitoefenen op het mariene milieu dan andere (zie tabel 2 van bijlage III). Anderzijds leggen de meeste, maar niet alle, amendementen van het EP de nadruk op door de mens veroorzaakte, en zelfs sectorspecifieke druk op dat milieu. Voorts is de technische gedetailleerdheid in verscheidene amendementen van het Europees Parlement niet verenigbaar met de benadering van de Raad ten aanzien van dit voorstel voor een kaderrichtlijn.

(2) *Doelen, termijnen en kosten*

De Raad benadrukt dat hij een ambitieuze en realistische benadering van de met elkaar verbonden vraagstukken van verplichtingen en termijnen volgt.

In tegenstelling tot het Europees Parlement is de Raad niet voor een algemene verkorting van de termijnen, in het bijzonder 2017 in plaats van 2021, voor het bereiken van een goede milieutoestand, omdat de situaties in Europa onderling zeer sterk verschillen. Niettemin biedt het gemeenschappelijk standpunt de mogelijkheid van een snellere uitvoering indien de lidstaten dat wenselijk en/of haalbaar achten (zie artikel 5, lid 3). Ook dient erop te worden gewezen dat de termijn die de Raad voor deze kaderrichtlijn heeft vastgesteld verenigbaar is met het tijdschema voor de uitvoering en de rapportage uit hoofde van de kaderrichtlijn water.

Ook heeft de Raad gemeend dat het niet van realiteitszin zou getuigen om van het bereiken van een goede milieutoestand, hoe wenselijk dat ook is, zelfs uiterlijk in 2021, een juridisch bindende doelstelling te maken (vergelijk amendement 24 van het EP met artikel 1, lid 1, tweede alinea in het gemeenschappelijk standpunt). In het gemeenschappelijk standpunt wordt het verplicht gesteld een aantal maatregelen en stappen te nemen volgens een nauwkeurig tijdschema. Dat alleen al zou moeten leiden tot aanzienlijke vooruitgang in de richting van de beoogde goede milieutoestand, of wellicht tot een volledige verwezenlijking uiterlijk in 2021.

Zo heeft de Raad ook gemeend dat de lidstaten bij het ontwikkelen en uitvoeren van mariene strategieën niet verplicht moeten zijn stappen te ondernemen wanneer er geen aanzienlijk gevaar is voor het milieu, of wanneer dat zou leiden tot onevenredige kosten, gelet op de risico's voor het mariene milieu. Ook hier moeten de lidstaten aan de Commissie echter uitleg geven.

(3) *Mariene strategieën en regionale samenwerking*

De Raad is het met het Europees Parlement eens dat samenwerking binnen mariene regio's of subregio's, zowel tussen de lidstaten van de EU als met derde landen, van essentieel belang is. In het gemeenschappelijk standpunt wordt benadrukt dat er gebruik moet worden gemaakt van bestaande internationale institutionele samenwerkingsstructuren, inclusief de structuren die zijn ingesteld bij verdragen over regionale zeeën, zodat er geen dubbel werk wordt gedaan.

De Raad kan echter het in amendement 33 voorgestelde begrip van gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van één mariene strategie per regio of subregio niet aanvaarden. Dit zou de juridische verantwoordelijkheid voor naleving tussen verscheidene lidstaten doen verwateren en zou vorderingen in de richting van het doel van de voorgestelde richtlijn belemmeren. De Raad vindt dat de eindverantwoordelijkheid voor het naleven van de verplichtingen uit hoofde van communautaire wetgeving in het algemeen, en van deze richtlijn in het bijzonder, uitsluitend bij de afzonderlijke lidstaten moet liggen.

IV. CONCLUSIE

De Raad is ervan overtuigd dat het gemeenschappelijk standpunt een evenwichtig pakket van maatregelen bevat dat zal bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het communautaire milieubeleid, zoals vervat in artikel 174, lid 1, van het EG-Verdrag. Het is een adequate reactie op het verzoek in het zesde Milieuactieprogramma van de Europese Gemeenschap ⁽¹⁾, omdat het uiting geeft aan de dringende noodzaak om te reageren op de toenemende bezorgdheid over de toestand van Europa's oceanen en zeeën en gericht is op „bevordering van duurzaam gebruik van de zee en behoud van mariene ecosystemen”.

Het zal in het bijzonder de bescherming en het behoud van het mariene milieu aanzienlijk vooruit helpen. Ook zorgt het voor een daadwerkelijke uitvoering door de lidstaten, met voldoende aandacht voor specifieke omstandigheden op regionaal of lokaal niveau.

De Raad zal met het Europees Parlement graag een opbouwend debat aangaan met het oog op een spoedige aanneming van de richtlijn.

⁽¹⁾ Besluit nr. 1600/2002/EG (PB L 242 van 10.9.2002, blz. 1).